

VENDIM
Nr. 57, datë 15.4.2019

MBI FILLIMIN E PROCEDURËS PËR MIRATIMIN E “NIVELEVE KUFI/PRAGJET PËR KLASIFIKIMIN E GJENERUESVE TË RINJ ME SISTEMIN, NË TIPIN A, B, C DHE D, SIPAS VENDIMIT TË ERE-s NR. 129, DATË 4.6.2018, “MBI MIRATIMIN E KODIT TË RRJETIT MBI KËRKESAT PËR LIDHJEN ME RRJETIN E GJENERUESVE”

Në mbështetje të nenit 16, të ligjit nr. 43/2015 “Për sektorin e energjisë elektrike”, i ndryshuar, dhe nenit 19, germa “e”, të ligjit nr. 102/2015 “Për sektorin e energjisë elektrike”, i ndryshuar; pikës 15; nenit 5, pika 3 dhe nenit 10 të “Kodit të Rrjetit mbi Kërkesat për Lidhjen me Rrjetin e Gjeneruesve” (RfG), miratuar me vendimin e ERE-s nr. 129, datë 4.6.2018; parashikimeve të vendimit nr. 2018/03/PHLG-EnC, datë 12.1.2018 të Grupit të Përhershëm të Nivelit të Lartë të Komunitetit të Energjisë, si dhe nenit 26 të “Rregullave të organizimit, funksionimit dhe procedurave të ERE-s”, miratuar me vendimin e Bordit të ERE-s nr. 96, datë 17.6.2016, Bordi i ERE-s, në mbledhjen e tij të datës 15.4.2019, mbasi shqyrtoi relacionin e Drejtorisë së Licencimit dhe të Monitorimit të Tregut, në lidhje me fillimin e procedurës për miratimin e “Niveleve kufi/pragjet për klasifikimin e gjeneruesve të rinj me sistemin, në tipin A, B, C dhe D, sipas vendimit të ERE-s nr. 129, datë 4.6.2018, “Mbi miratimin e Kodit të Rrjetit mbi kërkesat për lidhjen me rrjetin e gjeneruesve”,

konstatoi se:

- OST sh.a. në vijim të miratimit nga ERE, me vendimin nr. 129, datë 4.6.2018, të “Kodit të Rrjetit mbi Kërkesat për Lidhjen me Rrjetin e Gjeneruesve”, (RfG), me shkresën e protokolluar në ERE nr. 227, datë 18.3.2019, ka përcjellë propozimin për përcaktimin e niveleve kufi/pragjeve maksimale të kapacitetit për modulet gjeneruese të tipit A, B, C dhe D.

- Propozimi vjen në kuadër të detyrimit që përcakton pika 15 e Kodit të Rrjetit për operatorët e sistemit të transmetimit dhe shpërndarjes, në lidhje me përcaktimin e niveleve kufi/pragjeve për gjeneruesit në konsultim me palët e interesit dhe paraqitjen për miratim në ERE.

- OST sh.a. ka draftuar një dokument i cili pasqyron Kodin RfG, procesin e implementimit dhe statusin aktual të sistemit, rolin dhe faktorët me ndikim në përcaktimin e niveleve kufi/pragjeve, si dhe identifikon e vlerëson opsionet e niveleve kufi/pragjeve që mund të aplikohen në sistemin shqiptar duke i krahasuar edhe me zgjidhjet në vendet e rajonit.

- OSHEE sh.a. ka rekomanduar që centralet mbi 7 mw, të lidhen në rrjetin 110 kV, pasi rrjeti i shpërndarjes që menaxhohet nga OSHEE sh.a., nuk mund të përballojë burime gjeneruese mbi këtë vlerë.

- Në lidhje me komentet e OSHEE sh.a., shoqëria OST sh.a., ka sqaruar se, sikurse përcaktohet në Rregulloren e Komisionit të BE-së 2016/631, 14 prill 2016, “Për krijimin e një kodi rrjeti për kërkesat për lidhjen me rrjetin të gjeneratorëve” (transpozuar me vendimin nr. 129, datë 4.6.2019, të Bordit të ERE-s), përcaktimi i niveleve, kufi/pragjeve, nuk është mekanizëm dhe nuk mund të përdoret për të kushtëzuar nivelin e tensionit të pikës së lidhjes së gjeneruesve të rinj në rrjetin e transmetimit apo shpërndarjes.

- Propozimet e OSHEE sh.a. janë reflektuar në draftin final, i cili i është përcjellë ERE-s për miratim nga OST sh.a., e cila në kuadër të konsultimit të këtij drafti me palët e interesit, e ka dërguar atë për opinion edhe pranë MIE-t, AKBN-së, KESH sh.a., Universitetit Politeknik të Tiranës, AREA-së dhe FIAA-së.

- OST sh.a., në paraqitjen e planit të investimeve për vitin 2019, ka parashikuar fuqizime, ndërtime dhe rehabilitime të aseteve të saj në kuadër të përmirësimit të rrjetit të transmetimit.

- Fakulteti i Inxhinierisë Elektrike, në opinionin mbi draftin e paraqitur nga OST sh.a., fokusohet në evidentimin e përdoruesve aktualë të sistemit, kapacitetit të tyre të instaluar, përmbushjes së kërkesave teknike në lidhje me rregullimin tension/frekuencë, parametrat RAT (Rregullimi Automatik i Tensionit) dhe RASH (Rregullimi Automatik i Shpejtësisë), si dhe ndikimi i sigurisë operationale të sistemit elektroenergjetik. Fakulteti shprehet edhe për identifikimin e opsionit më të përshtatshëm të niveleve kufi/pragjeve të klasifikimit të gjeneruesve dhe parashtrimin e një opsioni alternativ, duke konsideruar rritjen e sigurisë statike dhe dinamike të sistemit. Parashtrimin e avantazheve të opsionit alternativ të paraqitur nga UPT/FIE/DSEF si për sa i përket sigurisë operative, rritjes së ofertës dhe konkurrencës në tregun e shërbimeve ndihmëse dhe të balancimit për OST sh.a., ndikimin pozitiv në emetimet në atmosferë dhe përgatitjen e sistemit për përballje me injektimin e shtuar nga burimet rinovueshme (fotovolaikë dhe eolike).

- Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë ka shprehur në parim dakordësinë e saj me këtë draft, duke kërkuar marrjen në konsideratë edhe të rezultatit të konsultimit me palët e interesit.

- Komentet e përcjella nga UPT/FIE/DSEF, konvergojnë dukshëm me frymën e Rregullores së Komisionit (BE) 2016/631, 14 prill 2016, “Për krijimin e një kodi rrjeti për kërkesat për lidhjen me rrjetin të gjeneratorëve” (transpozuar me vendimin e ERE-s nr. 129, datë 4.6.2018), si dhe me këndvështrimin e OST sh.a., në njërin nga opsionet e propozuara në dokumentin e draftuar dhe përcjellë në ERE.

- RfG përcakton, katër tipa gjeneruesish, të cilët karakterizohen nga aftësi teknike të ndryshme, të cilat janë të nevojshme dhe të detyrueshme për t’u zbatuar, me qëllim mbështetjen e operatorëve të sistemit në përmbushjen e funksionit të tyre. Rregullorja e Komisionit të BE-së 2016/631, 14 prill 2016, “Për krijimin e një kodi rrjeti për kërkesat për lidhjen me rrjetin e gjeneratorëve”, i përdor nivelet kufi/pragjet e gjeneruesve për të aplikuar kërkesat për shkëmbimin e të dhënave nga modulet e reja dhe ekzistuese të gjenerimit të energjisë. Secili nga katër tipat e gjeneruesve parametrizohet nga niveli i tensionit të pikës së lidhjes dhe kapaciteti i instaluar i njësisë në mw. Për secilën zonë sinkrone evropiane të ENTSO-E, RfG ka përcaktuar për secilin tip nivelet kufi/pragjet e kapaciteteve në mw. Gjithashtu, duke qenë se, OST sh.a. është aktori kryesor në këtë proces, RfG përshkruan procesin që duhet të ndjekë secili prej tyre për të përzgjedhur dhe miratuar nivelet kufi/pragjet që do të aplikohen në nivel kombëtar.

- Procesi i klasifikimit të gjeneruesve dhe përcaktimi i nivelit të kufi/pragjeve synon të balancojë nevojën e OST sh.a. dhe OSHEE sh.a. për të garantuar dhe menaxhuar sisteme të sigurta dhe të fuqishme, kundrejt vendosjes së një niveli proporcional të mbështetjes së detyrueshme të gjeneruesve të lidhur me sistemin e transmetimit dhe shpërndarjes.

- Opsioni i Mesëm i draftuar nga vetë OST sh.a. siguron një shpërndarje të numrit të centraleve të tipit C dhe D të aftë për të mbështetur operimin dhe qëndrueshmërinë e sistemit respektivisht me rreth 9% dhe 4%.

- Nga analiza e draftit të përcjellë nga OST sh.a., me kufi/pragjet e tipave A, B, C dhe D, ERE vlerëson se Opsioni më i pranueshëm për t’u zbatuar teknikisht është ai i propozuar nga vetë OST sh.a., pasi pragjet janë relativisht më të ulëta në krahasim me ato të Universitetit Politeknik të Tiranës, i cili po ashtu në shkresën e tij nr. 61/1, datë 15.2.2019, në seksionin 3, ka sugjeruar si Opsion Alternativ kufi/pragjet e propozuara nga OST sh.a.

Për gjithë sa më sipër, Bordi i ERE-s

VENDOSI:

1. Fillimin e procedurës për miratimin e “Niveleve kufi/pragjet për klasifikimin e gjeneruesve të rinj me sistemin, në tipin A, B, C dhe D, sipas vendimit të ERE-s nr. 129, datë 4.6.2018, “Mbi miratimin e Kodit të Rrjetit mbi kërkesat për lidhjen me rrjetin e gjeneruesve”, si vijon:

Tipi A	Niveli i tensioni në pikën e lidhjes $<110\text{kV}$ dhe kapaciteti i moduleve $800\text{W} \leq P_{Max}^{Kapaciteti} < 1\text{MW}$
Tipi B	Niveli i tensioni në pikën e lidhjes $<110\text{kV}$ dhe kapaciteti i moduleve $1\text{MW} \leq P_{Max}^{Kapaciteti} < 10\text{MW}$
Tipi C	Niveli i tensioni në pikën e lidhjes $<110\text{kV}$ dhe kapaciteti i moduleve $10\text{MW} \leq P_{Max}^{Kapaciteti} < 30\text{MW}$
Tipi D	Niveli i tensioni në pikën e lidhjes $\geq 110\text{kV}$ ose kapaciteti i moduleve $P_{Max}^{Kapaciteti} \geq 30\text{MW}$

2. Drejtoria Juridike dhe e Mbrojtjes së Konsumatorit të njoftojë palët e interesuara për vendimin e Bordit të ERE-s.

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Ky vendim botohet në Fletoren Zyrtare.

Ky vendim mund të ankimohet në Gjykatën Administrative Tiranë, brenda 30 ditëve kalendarike nga botimi në Fletoren Zyrtare.

KRYETAR
Petrit Ahmeti